

1934 MÁRCIUS

ERDÉSZETI LAPOK

LXXIII. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

3. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Felelős szerkesztő
BIRÓ ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1934. évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárműkök fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek.

(Telefon: 237—22.)

Krónika

1. Néhány szó a földteherrendezés kérdéséhez.

Kétségtelenül a legsúlyosabb problémák egyike a magyar földet terhelő adósságok oly módon leendő rendezése, hogy ez a rendezés ne sértse sem az adós, sem a hitelező elemi igazságérzetét és másrésről a további jelzálogos hitelezést lehetővé téve, megmentse egyúttal a magyar földet a katasztrófális értékvesztéstől.

Szándékosan írtunk elemi igazságérzetet és nem jogérzést, mert valahogy úgy érezzük, hogy ezek a teljesen törvényes kezek között jogszerűen létrejött ügyletek — különösen a hosszabb lejáratú jelzálogkölcsonök — nem fedik ma teljesen a mi igazságérzetünket.

Nem veheti tőlünk senki sem rossz néven, ha a kérdést első sorban a magyar földtulajdonos, az adós szempontjából boncolgatjuk, de csak abban az esetben, ha egyúttal iparkodunk a hitelezőnek is megadni azt, ami őt igazságérzetünk szerint megilleti.

Ha elismerjük is a római jognak azt a kitételét, hogy a szerződés a szerződő felek között törvényt szab, utalnunk kell a régi, de az újabb törvénykezésnek is igen sok olyan intézkedésére, amelyek éppen a gazdasági lehetetlenülés címén ezt a felek közös

akarataival létrejött törvényt, a szerződést egyoldalúlag módosították és módosítják.

Nem tudunk más alapból kiindulni, mint abból, hogy a jelzálogbekebelezés célja elsősorban a kölcsönképpen nyújtott tőke biztosítása.

Erkölcsei szempontból véve, a kölcsöntőke segítség volt s ezt a segítséget nem lehet azzal meghálálni, hogy egy részét a kölcsönvett tőkének letagadjuk.

De az ingatlan hitelképességének megőrzése érdekében nem is volna ésszerű a hitelező által *tényleg lefektetett* tőkéből csak egy fillért is levonni.

Ez a tőke tehát az adóst az elemi igazság alapján is minden körülmények között terheli.

Mert nem lehet más gondolatból kiindulni, mint abból, hogy ha bármit átengedek az enyémből másnak a használatára visszaszolgáltatás kötelezettsége mellett, azt teljes egészében vissza is kell kapnom.

A kamat kérdésére már nem tudjuk 100 százalékig ezt az elvet irányadónak venni.

Véleményünk szerint a kamat használati díj, s ez a használati díj nem lehet több, mint egy része annak a nyereségtöbbletnek, amit az igénybevevő adós a kölcsönadott tőke használatára révén elérni tud.

Mert maga a tőke használható javakat, tulajdonképeni értékeket soha nem tudott termelni, de nem tud ezentul sem.

Segítheti azonban a munkát, — amint azt e helyütt már többször hangsúlyoztuk, — abban, hogy többet, jobbat, vagy olcsóbban termeljen s ezért a segítségért joggal igényelheti az elért haszontöbblet egy részét.

Maga a kamat tehát már spekulatív haszna a tőkének, konjunkturától függő eredmény, amit nem tudnak állandó tényezőnek tekinteni a gazdasági viszonyok ma már nem is egészen szokatlan ingadozása mellett.

Kétségtelen dolog, hogy ha ezelőtt 5 esztendővel a búza ára, de az egyéb mezőgazdasági termékeké is a mai szinten mozgott volna, a gazda nem mert volna kötelezettséget vállalni olyan mértékű kamatfizetésre, mint amekkorát abban az időben a legkomolyabbnak elismert gazdák is nagyon előnyösnek találtak.

De éppen ilyen kétségtelen az is, hogy ebben az esetben a hitelezők sem kértek volna ilyen magas kamatot, ha pénzüket jelzálogos bekebelezés ellenében teljesen biztosítva látták volna.

A mezőgazdaság jövedelmezőségének erős visszaesése teljes mértékű gazdasági lehetetlenülést jelent ezért a kamatszolgáltatásra nézve, ellenben egyáltalán nem jelent lehetetlenülést a tőkék *igazságos* visszafizetésére nézve.

Próbáljuk először is keresni azt, mi lesz az igazságos visszafizetés a tőkére vonatkoztatva.

Jól tudjuk, hogy ezeket a hosszúlejáratú hiteleket az összes intézetek jóval — néha 15—18 százalékkal — a 100 százalékos árfolyam alatt fizették ki az adósnak.

Épp úgy tudjuk azonban azt is, hogy ezzel szemben a tulajdonképpeni hitelezők, a kötvénytulajdonosok jóval magasabb árfolyamon, de még mindig a névértéken alul vásárolták meg a kötvényeket.

Mint birtokos, tehát végeredményében adós érdekképviselő, elismerjük a hitelező kötvénytulajdonosnak azt a jogát, hogy az általa a kötvényért tényleg kifizetett tőke, vagyis a kibocsátási árfolyam visszatérítését igényelheti.

Kívételt itt csak a kötvényeknek azzal a részével teszünk, amelyeket a kibocsátó pénzüintézetek, vagy esetleges más pénzüintézetek is időközben igen alacsony, akárhányszor 30—40 százalékos árfolyamon vásároltak vissza, vagy amelyek értékesítetlenül a banknál maradtak.

Az elsőknél a teljes kibocsátási árfolyam visszatérítése az időközi kamatokon kívül akárhányszor még 200 százalékot is meghaladó konjunkturális nyereséget jelentene a pénzüintézet részére.

Ez pedig lehet jogos, lehet törvényes, de a mi igazságérzetünkkel nem fér össze, hogy akkor, amikor a pénzüintézet a kibocsátásnál már számottevő árfolyamkülönbözetet nyert az adós terhére, most mint közbeiktatott tényező még ennek a sokszorosát nyerje a hitelező kárára és az adós terhére.

Nem lehet ma már megállapítani, de nem is volna indokolt kutatni, hogy az intézet kitől szerezte vissza a kötvényeket és hogy ezek a közbeeső kezek a kötvények vételén és eladásán mit nyertek vagy veszítettek.

Ezek az időközi veszteségek igen jelentős részben olyan spekulánsokat értek, akik a kötvényeket nem tőkebefektetés céljából vásárolták, hanem azért, hogy azzal tovább is üzérkedjenek.

Az ilyen spekulációs veszteségek visszatérítésére tehát nem is gondolunk.

El tudunk azonban fogadni olyan megoldást, hogy a bank a beszerzési árfolyam 5 százalékát számíthassa hozzá költség, adó, jutalék stb. címén.

A harmadik eset az, hogy a bank nem tudta a kötvényt elhelyezni s így befektette a kifizetési árfolyamot és azokat a költségeket, amibe az egész hitelművelet hirdetése, a kötvények lancirozása, jutalékok stb. kerültek.

Ezen a címen el lehetne ismerni a kifizetési árfolyam 8—10 százalékát, azzal azonban, hogy a figyelembe vehető összeg nem lehet nagyobb a kibocsátási árfolyamnál.

A pénzügyintézetten kívül álló kötvénybirtokosoknál — mint lehetetlent — nem akarjuk vizsgálat tárgyává tenni azt, hogy a kötvényt milyen áron vásárolták, hanem elfogadjuk árfolyamnak a tényleges kibocsátási árfolyamot.

Az egy-egy típusú kölcsönnél tehát ezen az alapon a tőkekövetelés maga is módosul.

Tegyük fel, hogy a bank a kötvényeket 83 százalékos árfolyamon fizette ki az adósnak és 93 százalékos árfolyamon bocsátotta ki.

További feltételünk az, hogy a kötvények 20 százaléka eladatlanul a bank pénztárában maradt vissza, 40 százaléka a külső vásárlók kezén van, 40 százalékát pedig a bank átlagban 35 százalékos árfolyamon vásárolta vissza.

Próbáljuk már most kiszámítani, hogy alakulna elsősorban a tőketartozás.

A pénztárban visszamaradt 20 százalékot a 83 százalékos árfolyamon értékeljük, amihez még ennek a 10 százalékát, vagyis 8.3 százalékot számítunk hozzá a bank költségeire.

Ennek a tőkeértéke tehát nem 100, hanem 91.3 lenne száz-as egységenként, a 20 százalék tehát tényleg nem 20 százalékot, hanem csak 18.26 százalékot jelentene, ami a tőketartozások eredeti összegét 1.74 százalékkal apasztaná.

A külső kötvénytulajdonosok kezén lévő 40 százalékot a 93-as kibocsátási árfolyammal értékelve $40 - 37.2 = 2.80$ százalékos csökkentéshez jutunk az egész kifizetett kölcsönnél.

A bank által visszavásárolt 40 százalékot a 35 százalékos árfolyam helyett 38 és feles árfolyammal értékelve $40 - 15.4 = 24.60$ százalék megtakarításhoz jutunk.

A három tételt összegezve, tehát $1.74 + 2.80 + 24.60 = 29.14$ százalék tőkecsökkentéshez jutunk el, vagyis 100 egység helyett 70.86 egységben (legyen az dollár vagy font) állapítjuk meg azt a tőketartozást, amit a hitelező a mi véleményünk szerint is teljes joggal igényelhet, mert ezt a tőkét a kötvényért tényleg kifizette.

A kinnlévő kötvények ilyenformán különböző értéket képviselnének, amit azonban nagyon könnyen meg lehetne azok felülbélyegzésével oldani úgy, hogy mindegyik kötvényt egy, az újonnan megállapított értéket kifejező bélyegző lenyomatával látnánk el.

A másik kérdés most már az, hogyan kellene a kamatozást és a tőketörlesztést megoldani.

A mi véleményünk szerint igazságos eljárás lenne az, ha kamat, költség és törlesztés fejében az adós az eredeti kölcsönösszeg, tehát a teljes névérték 5 százalékát fizetné.

Ebből az 5 százalékból 2 százalékot minden évben arra kellene fordítani, hogy a kinnlévő kötvények egy részét az új felülbélyegzési értékben beváltásuk, és pedig legelső sorban azokat, amelyeknek legkisebb az új értékük, vagyis a bank által visszavásárolt kötvényeket.

Az eredeti tőke 1 százaléka maradna a banknak jutalék és munkadíj címén, míg a fennmaradó 2 százalék a kamatszelvek beváltására fordíthatnák.

Ha figyelembe vesszük azt, hogy a 2 százalékos beváltás címén a 70 százalékos tőketartozás már az első évben 68 százalékra apadna le, ez a 2 százalék a tényleges lebélyegzett névérték után már az első évben 3 százalékos kamatozásnak felelne meg és fokozatosan emelkednék.

Ez az emelkedés csak addig volna célszerű, ameddig a fizetendő kamat a külső kötvénytulajdonosoknál el nem érné az eredeti névérték 4 százalékát, vagyis a 93-as kibocsátási árfo-

lyammal szemben tulajdonképpen 4,3 százalékos kamatozásnak felelne meg.

Ettől az időtől kezdődőleg (ami kb. a 12—13-ik évben következne be) ezt a 4,3 százalékos kamatot fizetné a kötvények után a bank a szelvényekért, 1 százalékot tartana meg jutalék és költségek címén, az összes maradványt pedig kötvények visszaváltására fordítaná a lebélyezett új árfolyamon.

Ettől az időtől kezdődőleg tehát a tőketörlesztési hányad állandóan emelkednék úgy, hogy kb. a 30-ik év végére az egész tartozás törlesztve volna.

A mi véleményünk szerint ez az eljárás igazságos volna úgy a hitelezővel, mint az adóssal szemben.

A hitelező visszakapná azt az összeget, amit a kötvényért *tényleg* fizetett, s ahol a bankról beszélünk, ott a befektetett költségei is megtérülnének.

A korábban kisorsolt kötvények tulajdonosai a kisorsolásig kisebb kamatot kapnának, azokat ellenben, akik később kapnák vissza befizetett tőkájüket, az emelkedő kamatláb kárpótolná.

Az adós pedig olyan kamatterhet vállalna, amelyiket komoly fizetési szándék mellett *tényleg* megbir.

Nem látnánk akadályát annak sem, hogy nehéz helyzetben lévő adósokkal szemben esetleg a kamatlábat csökkentésék, ami a törlesztés időtartamát befolyásolná.

Függő kérdésnek marad még itt a *tényleges* törlesztés, valamint az időközben felszaporodott hátralékok kérdése is.

Véleményünk szerint a *tényleges* törlesztés apasztotta magát a tőketartozást, s így az előbb már megállapított százalékos csökkentési kulcsot csak a fennálló tőketartozásra lehet alkalmazni, mert a bank, ha helyesen járt el, a tőketörlesztések erejéig *tényleg* kisorsolt és vissza is váltott kinnlévő kötvényeket.

Ugyanennek természetes következménye az, hogy a hátralékos tőketartozás 100%-os beszámítással esik a latba, mert hiszen az előbbi alapgondolat értelmében a banknak az ennek megfelelő kötvényeket is ki kellett sorsolnia és beváltania.

A hátralékos kamattartozások kérdése már valamivel nehezebb azért, mert akárhány adósnál ez az eredeti tőketartozásnak 20, sőt ennél több százalékát is eléri.

Az elemi igazságérzet alapján azonban ezeknek az apasztá-

sával sem lehet számolnunk, mert hiszen a bank az e címen befolyt, sőt még a be nem folyt összegek erejéig is kénytelen volt a kötvények kamatszelvevényeit beváltani.

Itt legfeljebb arról lehetne beszélni, hogy az eredetileg megállapított túlmagas kamatozásba a kölcsönadók már eredetileg is beszámították azt a kockázatot, hogy a tartozások egy része elvész.

Mivel pedig az előbbi számítás szerint a *tényleg* kifizetett tőkét itt teljes egészében számításba vettük, lehetne azzal számolni, hogy az utolsó 2—3 évre eső kamatoknak egy része töketörlesztés címén az összes kötvények értékéből levonásba hozassék és a jófizetőknél a tőketartozásból töröltessék, a hátralékosoknál pedig a kamattartozásokat csökkentse.

Erről a százalékról azonban külön-külön kellene az egyes kölcsönsoportokra vonatkozólag tárgyalni és megállapodni.

Véleményünk szerint az ilyen értelmű megoldásnak két nagy előnye volna.

Az egyik az, hogy az ingatlan hitelképességét visszaállítaná, mert hiszen minden hitelező látná azt, hogy a *tényleg* kifizetett tőkét *tényleg* vissza is kapja.

A másik előnye pedig az volna, hogy legalábbis jó néhány esztendőre megoldaná az adósságrendezés kényes és sokat vitatott problémáját anélkül, hogy a tulajdonképeni érdekelt feleken: az adóson és hitelezőn kívül más tényezőnek is bele kellene avatkoznia vagy szolgáltatásokat teljesítenie.

Kétségtelen, hogy az adósok egy néhány százaléka ilyen eljárással már nem lenne megmenthető, s így ezeken a helyeken bizonyos tőke és kamatveszteség állana elő.

Meggyőződésünk azonban az, hogy az ilyen veszteség az egész tőkének 2—3 százalékát meg nem haladná, ezt pedig igen könnyen lehetne fedezni azáltal, ha az évről-évre eszközölt befizetésekből ugyanekkora százalékot, vagyis évente a tőkének legfeljebb 0.1 százalékát tartalékolnák.

2. Az erdőgazdaság és a Faforgalmi Rt.

Lapunk két utolsó száma hozta nyilvánosságra azokat a rendelkezéseket, amelyeket a kormányzat legalább egy esztendei elő-

zetes tapogatódzás és egyéves küzdelmes tárgyalások után a magyar tűzifa árvédelme érdekében életbeléptetett.

Első szavunk a köszöneté és elismerése, amivel adózunk elsősorban a négy érdekelt miniszternek: a földművelésügyi, kereskedelemügyi, pénzügyi és igazságügyminiszter uraknak s mindazoknak a miniszteriális tényezőknek, akik annak megvalósulását lehetővé tették, s ezek között elsősorban az erdészeti főosztálynak, amelyik a munkából az oroszlánrészt vette ki.

De nem térhetünk szó nélkül napirendre a felett az odaadó, terhes munka felett sem, amit az Országos Fagazdasági Tanács, de különösen annak elnöke: báró Waldbott Kelemen és egyes tagjai, így különösen báró Prónay György és báró Biedermann Imre végeztek.

Amikor pedig itt az egész kérdéssel foglalkozni kívánunk, tesszük ezt azért, hogy megállapítsuk azokat a teendőket, amik a kívánatos eredmény elérése céljából magára az erdőgazdaságra háramlanak.

Kétségtelenül megnyugtató tudat a termelőre azzal a gondolattal indulni a munkának, hogy van egy vállalkozás, amelyik a viszonyokra való tekintet nélkül köteles az előállítandó árut olyan áron és feltételek mellett felvásárolni, amelyek mellett a gazdaság nemcsak megtalálhatja a maga számadását, de pénzszükségeit is állandóan biztosítani tudja.

Súlyos a kötelezettség, amelyet az új vállalkozás vállára vett akkor, mikor magát a neki felajánlandó összes készleteknek rajta kívül álló tényezők által megállapított áron leendő felvásárlására kötelezte.

Aki ismeri a gazdasági életet, de különösen a tőkének a legutolsó években megnyilvánuló mérhetetlen óvatosságát és tartózkodását, annak tisztában kellett és kell lennie azzal, hogy ilyen kötelezettséget nem lehet vállalni másként, mintha a vásárló az elhelyezés tekintetében is kap némi biztonságot és védelmet.

Keresni kellett tehát olyan módozatot, amely mellett a szervezeten kívül maradó tényezők a legkisebb korlátozást kénytelenek eltérni azért, hogy az egész szervezet eredménnyel működhessék.

Eredmény alatt pedig itt mi azt értjük, hogy a *fogyasz-*

tói árakból annyi jusson a termelőnek, amennyivel a maga tisztességes számadását megtalálhatja.

Igen sokszor hallottuk az ellenvetést, hogy ezt el lehet érni, csak a behozatalt kell megfelelően korlátozni.

A következmények nem adtak igazat ennek az elgondolásnak.

A kormányzat nemcsak annyira korlátozta a behozatalt, hogy az 4 év alatt 170.000 kocsirakományról 12—14.000 kocsirakományra esett vissza, de vámmal is védte a magyar fát és megállapította a minimális árakat, amelyekben a behozott tűzifát értékesíteni lehetett. Ennek dacára a magyar fa ára a legtöbb választéknál indokolatlanul mélyen alatta maradt a külföldi fa árának.

Sőt az árirányzat a múlt év novemberéig állandóan csökkenő volt.

Ennek az okára többször mutattunk rá ehelyütt.

Bizonyos oldalról állandóan azzal az állítással találtuk szemben magunkat, hogy a belföldi termelés erősen meghaladja a szükségletet.

Hiába bizonyítottuk a bejelentések adataival ennek az állításnak a tarthatatlanságát, hiába kértük, biztattuk erről a helyről a termelőket: tartsanak ki az árak mellett, ne dobják olcsón piacra a fát, a készlettulajdonosok egy része szabadulni akart tőle minden áron, másik része pedig kényszerült a nyomott árakon értékesíteni.

Ennek a következménye volt azután az, hogy az árak megszilárdulása csak akkor következett be, amikor már nyilvánvaló lett, hogy a Faforgalmi Rt. minden ellenkező híresztelés dacára létrejön.

Az emelkedés egyelőre csak a bükkre terjedt ki, a többi fanemeknél a szilárdulás igen lassan halad.

Ennek pedig első oka az, hogy a piacon levő készleteket — különösen gyertyánban, cserben, tölgyben — a készlettulajdonosok még ma is hajlandók olcsóbban odaadni, mint amennyiért a Faforgalmi azt átvenni köteles.

A legtöbbször azt az indokot halljuk: nem adnak érte többet.

Ismételten hangsúlyoztuk, tessék 2—3 hétig kitartani az

árak mellett és akkor meg fogják érte adni a megfelelő árat.

Március hó 8-áig, amíg a szállítási igazolvány-kényszer életbe nem lépett, a vásárló nyujthatta azt az előnyt, hogy a megvett készletnek azonnal való lehívására vállalt kötelezettséget.

Ma már ennek a lehetősége megszűnt.

Száraz fánk kevés van, bükk majdnem semmi, tessék tehát az árak mellett kitartani!

Ha a birtokos- és termelőosztály megérti és értékeli azt, hogy a Faforgalmi által fizetendő árak *azok a legalacsonyabb árak, amiket a birtokosnak feltétlenül meg kell kapnia*, akkor el tudjuk érni a kívánt eredményt.

A magyar erdőgazdaságnak elsörendü érdeke, hogy minél hosszabb időre meg legyen állapítva az a legalacsonyabb ár, amennyit a termékért minden körülmények között megkaphat, mert a nyugodt munkát, a reális számítás lehetőségét ez biztosítja.

Érdek tehát, hogy az új vállalkozás fennmaradjon és eredményesen dolgozzék.

Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha a birtokososztály eladásainál olyan politikát követ, amelyik a vállalkozás munkáját megkönnyíti.

Ez nem jelent a birtokosra nézve áldozatot.

A céltudatos eljárás pedig nem az lesz, ha a vállalkozáson kívül álló vásárlótól csak ugyanazt az árat követeljük, amit a Faforgalmi feltétlenül megadni köteles.

A Faforgalmi Rt.-ot a kormányzat kötelezte arra, hogy fáját *csak kereskedőknek* adja el, közvetlen fogyasztók részére — néhány nagyobb közszállítás kivételével — eladásokat nem foganasíthat.

Tisztában kell lennünk azzal, hogy a Faforgalmi Rt.-tól bármelyik kereskedő csak magasabb áron tud vásárolni, mint amennyit a Faforgalmi a birtokosnak fizet.

A földművelésügyi minisztérium rendelete kb. 10.000 kg-ként 18 pengőben szabja meg azt az összeget, amit költség és haszon címén a Faforgalmi fölszámítani jogosult.

Abban az esetben indokolt tehát a más vásárló részére való eladás, ha ennek a haszonnak nagyobbik részét a külön vásárló

a birtokos részére engedi át, vagyis legalább 10—12 pengővel magasabb árat fizet 10.000 kg-ként a birtokosnak, mint amennyit a Faforgalmi köteles volna fizetni.

Egész kicsi, 2—3 pengős különbözetekért nem indokolt rontani annak a szervnek az elhelyezési lehetőségeit, amelyik az erdőbirtokosok érdekében létesült és amelyiknek éppen az a célja, hogy a birtokosnak fizetendő árat tartsuk a magasabb színvonalon.

Viszont ha az árkülönbség a 10 pengőt meghaladja, az ilyen eladás már nem jelent túlzottan veszedelmes versenyt a Faforgalmi értékesítési politikájának.

Az utóbbi időben igen nagy teret foglalt bizományi értékesítéseknél is feltétlenül előnyös a birtokosra a Faforgalmi működése, mert hiszen könnyen bizonyíthatóvá teszi azt az árat, amelyik áron alul a bizományosnak a kellő kereskedői gondosság megtartása esetén értékesíteni nem szabad.

És itt mi a minimális ár alatt nem azt az ártételt értjük, amit a Faforgalmi a birtokosnak fizet, hanem azt a nagykereskedői árat, amit a Faforgalmi az ő eladásainál elér.

Mert hiszen a bizományosnak a bizományi jutalék ellenében legalábbis a nagykereskedői tevékenység hasznáiban való részesedést kell a mi véleményünk szerint a megbízó részére biztosítania.

Ugyancsak nem szabad visszariadni a kiadott normál szerződés feltételeitől sem, mert hiszen ez azokat a minimális feltételeket tartalmazza, amelyeket a Faforgalmi az eladó birtokosnak feltétlenül biztosítani köteles.

Megvan azonban emellett az a joga, hogy a szerződés egyes pontjaitól — ha birtokossal erre nézve megállapodik — el is térhessen.

Meggyőződésünk az, hogy ha a birtokos és termelő osztály az értékesítésnél mindezeknek a figyelembevételével jár el, elsősorban saját érdekét szolgálja, mert lehetővé teszi azt, hogy a Rt.-ot fenntartani és ezáltal az árakat állandósítani lehessen.

Csekély eltérések az áraknál jelentős szerepet alig játszanak, mert hiszen a fogyasztók kielégítésénél még igen sok tényező játszik közre, amelyeket a birtokosnak jutó feladóállomási ár egyáltalán nem befolyásol.

Végeredményében tehát nem az fogja eldönteni a Faforgalmi Rt. sorsát, hogy a belföldi készleteknek 40 vagy 60%-a kerül-e a vállalat kezére, hanem igenis az, hogy a Faforgalmin kívül lebonyolítandó ügyleteknél tekintettel lesz-e a birtokos- és termelőosztály a faárak állandósítására.

És mi úgy véljük, ma már mindenki érzi azt, hogy ezen fordul meg az erdőgazdaság jövedelmezőségének fenntartása.

3. A pirosposztó.

A Magyar Vadászujság február 20-iki számában egy cikk jelent meg Péterfay József uradalmi főerdész tollából, amely „Vadászati adminisztráció” címmel emel szót külön „a központból irányított minden más gazdasági adminisztrációtól teljesen függetlenül munkálkodó felügyelők” beállítása érdekében.

Bár magához ehhez az elgondoláshoz is szó fér, mégsem ez adta kezünkbe a tollat, hanem az a megjegyzés, amit a cikkhez a lap szerkesztője fűz.

A megjegyzés szószerint a következő:

A cikk vonatkozó része így szól:

„Ezek a szép tervek azonban csak úgy valósíthatók meg, mostani gazdag vadállományunk csak úgy tartható fenn, ha a vadgazdaság, a vadászoké marad.¹ A központból irányított vadászati felügyelők minden más gazdasági adminisztrációtól teljesen függetlenül munkálkodjanak. Önálló, független központi adminisztrációra és alapos gyakorlati jártassággal rendelkező vadászati felügyelőkre van szüksége a magyar vadgazdaságnak, hogy elősegítse a közvagyonosodást és bámulatba ejtse a szervezett munka eredményével az egész világot.”

A megjegyzés a következő:

„1. És ha ahhoz a nagyon is kívánatos központhoz az erdészeti főosztálynak semmi köze nem lesz! Az erdészeti főosztály ugyanis már egy ízben, évtizedeken keresztül intézte az ország vadászati ügyeit. Vadállományunknak ez volt a legszegényebb korszaka, ami csak akkor kezdett javulni, amikor a vadászati osztályt B. I. főosztályba helyezték át. Ha egyáltalában valamely gazdasági osztály kapcsolatba kerülhet a vadászati ügyek központjával; az csak a mezőgazdaság lehet, mert Csonka-Magyarország jóformán csupa mezőgazdasági földekből áll és a vadgaz-

daságok is, a mezőgazdasági földeken élő apróvadállományra építik fel minden számításukat. Szerk.”

Megszoktuk már azt, hogy a Magyar Vadászujságnak elegendő erdészt vagy erdőmérnököt említeni arra, hogy a legelébb és legindokolatlanabb kitörésekre ragadtassa magát.

Tartozunk azonban ma már porladó kollégáink emlékének azzal, hogy a megjegyzésben megnyilvánuló teljesen indokolatlan, jogtalan és helyt nem álló kritikát a legmerevebben visszautasítsuk.

Tartozunk az elhalt és élő magyar erdészeknek azzal az elégtétellel, hogy megállapítsuk ezen a helyen azt, hogy talán 1—2% kivételével minden valamirevaló magyar nagyvadasterület vadállományának első védői, megtelepítői, gondozói igenis a magyar erdészeti személyzet tagjai voltak.

Tartozunk annak a megállapításával, hogy a mai legkiválóbb nagyvad vadászaink igen számottevő részét ma is az erdészeti személyzet vezeti, kíséri, de vezette és kísérte a múltban is és fogja a jövőben is akkor, amikor a vadászati szaklapok által nagy mellveréssel emlegetett elsőrendű tróféákat zsákmányolják.

Tartozunk a megállapításával annak, hogy a vad óvásának, a vad védelmének minden esztendőben legalább 20-szor annyi sebesült vagy halott áldozata van a magyar erdészeti személyzetből, mint amennyit ezen a téren a nem erdész vadászok az utolsó 50 esztendő alatt áldozatul hoztak.

Aki pedig nem hiszi, olvassa el a Magyar Vadászujság ugyanannak a számának a 82. oldalán lévő híreket, ahol a debreceni Nagyverdön nem a vadőr, de a Vadászujság által annyira utált m. kir. főerdőmérnök füleli le a hurkolókat s ahol se nem csendőr, se nem vadőr, hanem az annyira ahhoz nem értő erdőmérnökök által nevelt uradalmi erdészek folytatnak tűzharcot az orvvadászokkal.

Nem vontuk és nem vonjuk soha kétségbe azt, hogy valaki lehet különleges szakképzés nélkül is elsőrendű jó vadász, sőt vadtenyésztő is.

Megállapítani kívánjuk azonban azt, hogy aki a tények előtt behúnyja a szemét és minden lépését csak a gyűlölet irányítja, az elfogulatlan szakvélemény nyilvánítására képtelen.

De le akarjuk szögezni itt a másik tényt is, hogy az erdőben való vadászat igenis tisztán és kizárólag az erdőgazdaság vezetésével megbízott, arra hivatott és hozzáértő erdőmérnök kezébe való s azért, hogy ez, ami különben kezdettől fogva így volt, majdnem kivétel nélkül így van nálunk, de minden művelt országban, ezután is így legyen, harcolni fogunk a Vadászujság és követői ellen nemcsak mi, de mindazok az erdőbirtokosok, akik ha szeretik is a vadat, ha szenvedélyes vadászok is, de szeretik és megbecsülik legalább ugyanolyan mértékig azt a 2 millió kat. hold magyar erdőt, amelynek a létéről a Vadászujság szerkesztője úgy látszik ma sem bír még tudomással.

4. A mult évi fabehozatal mérlege.

Fabehozatalunk mennyisége az 1932. és 1933. évben.
10.000 kg-os kocsirakományokban.

	1932	1933	Az 1932. évvel szemben	
			több	kevesebb
Tüzifa	37.197	14.071	—	23.126
Faszén	2.964	3.042	78	—
Bányafa	7.828	6.499	—	1.329
Gömbölyű fenyőfa	8.864	10.073	1.209	—
Gömbölyű lombfa	991	1.347	356	—
Hegyezett karó	42	66	24	—
Bárdolt fenyőfa	4.473	4.314	—	159
Vasúti talpfa	105	54	—	51
Kádárfa	47	22	—	25
Bognárfa	44	28	—	16
Fűrészelt fenyőfa	22.062	21.031	—	1.031
Fűrészelt lombfa	572	291	—	281
	85.189	60.838	1.667	26.018

Fabehozatalunk értéke az 1932. és 1933. évben. Érték 1000 pengőben.

	1932	1933	Az 1932. évvel szemben	
			több	kevesebb
Tüzifa	7.380	2.451	—	4.929
Faszén	1.980	1.929	—	51
Bányafa	2.556	1.950	—	606
Gömbölyű fenyőfa	3.069	3.594	525	—
Gömbölyű lombfa	471	526	55	—
Hegyezett karó	21	32	11	—
Bárdolt fenyőfa	2.732	2.238	—	494
Vasúti talpfa	76	27	—	49
Kádárfa	85	40	—	45
Bognárfa	42	21	—	21
Fűrészelt fenyőfa	19.027	15.784	—	3.243
Fűrészelt lombfa	609	232	—	377
	38.048	28.824	591	9.815

A számok ékesebben beszélnek minden külön tájékoztatónál s igazolják azt, hogy az a küzdelem, amit a behozatal apaszása érdekében folytattunk és folytatunk, nem eredménytelen munka s az ország gazdasági mérlegében igen súlyos számokkal jelentkezik.

Nem kevésbé vagyunk büszkék a fűrészelt fenyőfa-behozatal apadásánál arra a szaporulatra sem, amit a gömbölyű fenyőfa-behozatal mutat fel, mert az az 1200 vasúti kocsirakomány többlet a múlt évvel szemben legalább 150.000 pengővel több munkaalkalmat jelentett elsősorban az alföldi magyar munkáskezeknek.

S ha már ennél a kérdésnél tartunk, akkor kötelességünk elismeréssel megemlékezni a földművelésügyi minisztériumnak arról a két tisztviselőjéről: Papp Béla miniszteri tanácsosról és Pászthory Ödön erdőtanácsosról, akiknek a szívós munkája és küzdelme vezet elsősorban az ilyen eredményekhez.

Ezeknek a küzdelmeknek az eredményét a magyar műfatermelés már néhány éve érzi és már ezideig is igen sok hasznát látta.

Akácnemeseítési kísérletek Kompolton

írta: Fleischmann Rudolf.

Ha elgondoljuk, hogy a növénynemeseítés a gyakorlati mezőgazdaságban mily hasznos eredményeket mutat fel, egyben meg kell állapítanunk, hogy az alkalmazott örökléstan mint hasznos irányzat az erdészeti növényeknél, vagyis a fanevelés terén csekély kivétellel még általánossá nem válhatott. Az erdészet terén elismernek bár bizonyos éghajlat okozta változatokat, amelyek bizonyos éghajlati viszonyok hatása alatt jöttek létre, s öröklődő tulajdonságokká váltak, ennek ellenére semmi okunk sincs arra, hogy kétségbe vonjuk, miszerint az erdészeti növények a genetika törvényeinek ugyanúgy alá vannak vetve, mint az összes többi növények. *Vilmorin* Les Barris-ban már a múlt század első negyedében származási kísérleteket végzett az erdei fenyőnek francia, német és orosz (Riga) származékaival, amely kísérletnél a keleti (Riga) származású vált be legjobban. A különbözőzetek a második generációban is öröklődtek. Ezeket a kísérleteket nem méltatták